

(In)egalitatea de gen

Ca și în alte state membre ale Uniunii Europene (UE), în România parcurgerea cronologică a vieții active este diferită pentru femei și bărbați. Femeile părăsesc domiciliul parental mai devreme decât bărbații (la 25,6 ani față de 30,3 ani), se căsătoresc mai devreme decât bărbații (la 28,3 ani față de 31,6 ani) au speranță de viață mai lungă decât bărbații (76,6 ani față de 69,2 ani). În ciuda acestor diferențe, femeile sunt la fel de mulțumite cu viața lor ca bărbații. Pe o scară de la 0 la 10, femeile de peste 16 ani declară o satisfacție de 7,6, iar bărbații de 7,7, peste media UE de 7,1 și respectiv 7,2.

În medie numărul femeilor este mai mare decât al bărbaților în majoritatea statelor UE, cu excepția Suediei, Luxemburgului, Sloveniei și Maltei. În România numărul de femei a depășit în medie numărul bărbaților cu 4,5% în 2021 (în UE cu 4,6%). Diferențialul variază în funcție de vârstă: până la 58 de ani numărul bărbaților depășește numărul femeilor, iar după 58 ani raportul se inversează, numărul femeilor depășește numărul bărbaților. Cel mai mare diferențial în favoarea bărbaților este în grupa de vârstă 0-17 ani, în care numărul persoanelor de sex feminin a fost mai mic decât numărul persoanelor de sex masculin cu 5,5% (în UE cu 5,2%). Cel mai mare diferențial în favoarea femeilor este în grupa vârstă de peste 65 ani în care numărul femeilor a fost cu 47,9% mai mare decât numărul bărbaților (în UE cu 32,3%).

În ceea ce privește gradul de educație, diferențele față de media UE sunt notabile în privința educației superioare (Fig. 1). Procentul femeilor în populația în vârstă de 25 - 64 ani cu educație superioară a fost de 20%, iar în rândul bărbaților 17%, semnificativ sub media UE unde procentul a fost de 36% la femei și 31% la bărbați.

Femeile găsesc loc de muncă ceva mai ușor decât bărbații. România aparține grupului de 13 state membre UE în care rata șomajului în rândul femeilor a fost mai redusă (5,1%) decât rata șomajului din rândul bărbaților (6%) în 2021 (Fig. 2).

Ca în majoritatea statelor UE, în România o pondere mai mare din populația ocupată feminină (27%) față de populația masculină (15%) lucrează pe posturi bine plătite ca manageri și profesioniști. La fel se întâmplă și în cazul posturilor mai puțin bine plătite precum posturile lucrătorilor necalificați și lucrătorilor din comerț și servicii pe care lucrează 36% din populația ocupată feminină și 22% din populația ocupată masculină (Fig. 3). Această distribuție pe ocupații face ca salariile femeilor să fie mai mici decât salariile bărbaților, în medie cu 3,6% în 2021. Este a doua cea mai mică diferență în UE după Luxemburg (Fig. 4). În UE salariile femeilor sunt mai mici decât salariile bărbaților cu 13%.

Chiar dacă femeile găsesc de lucru mai ușor decât bărbații și diferența de salariu nu este mare față de bărbați comparativ cu restul țărilor din UE, rata de ocupare în rândul femeilor (populația ocupată în populația în vârstă de 15-64 ani) este mult mai redusă decât în rândul bărbaților, 52,5% față de 71,1%. Este cel mai mare diferențial înregistrat de un stat membru UE, iar rata de ocupare a femeilor a treia cea mai mică din UE (Fig. 5). Dacă femeile din România ar avea aceeași rată de ocupare ca media UE, populația ocupată s-ar suplimenta cu 700 de mii de persoane. Femeile pot avea un impact extraordinar în economie dacă ar primi sprijinul necesar și oportunități adecvate, dat fiind că disponibilitatea muncii calificate este a doua cea mai importantă problemă a firmelor din România după costurile de producție conform celui mai recent sondaj SAFE (Survey on the access to finance enterprises) din 2022.

Fig 1. Distribuția populației masculine (M) și feminine (F) în vârstă de 25-64 ani după nivelul educației, 2021

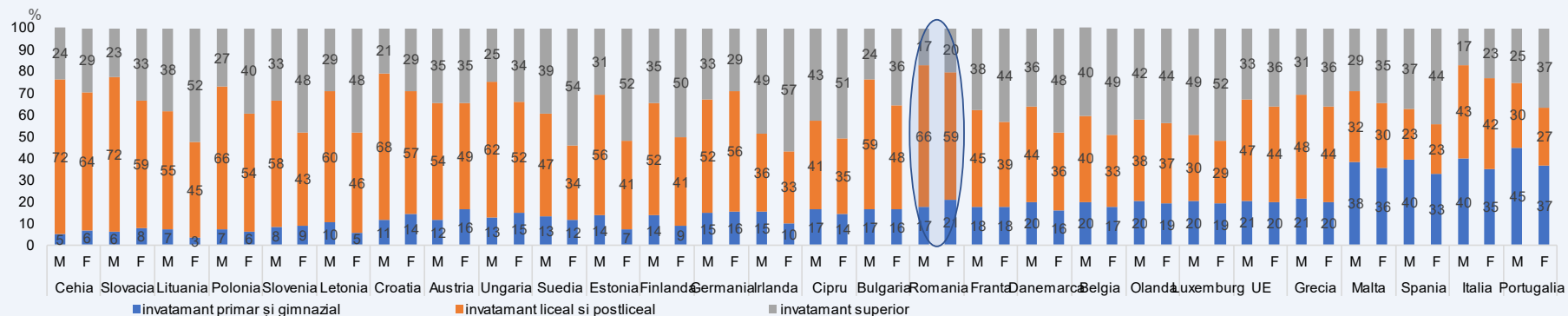

Fig 2. Distribuția populației ocupate masculine (M) și feminine (F) peste 15 ani după ocupații, 2021

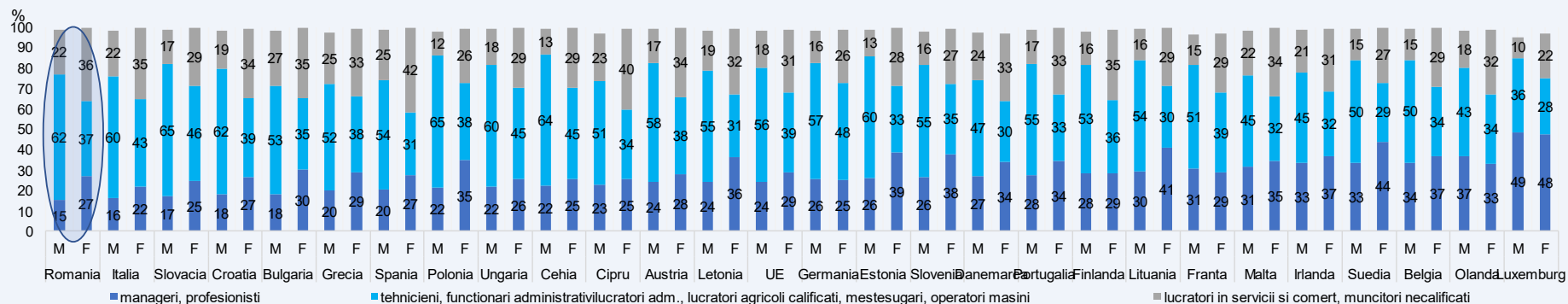

Fig 3. Rata șomajului, 2021

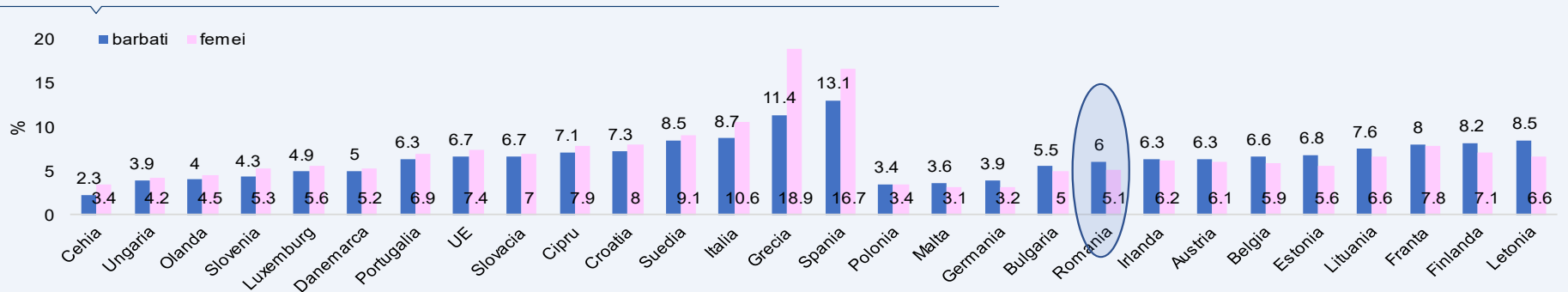

Fig 4. Diferența între salariul orar brut al salariaților bărbați și femeii în 2021

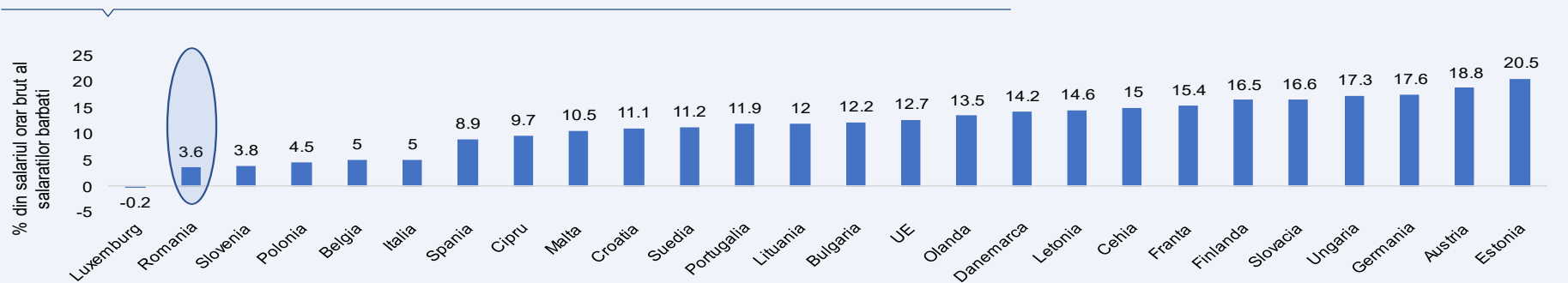
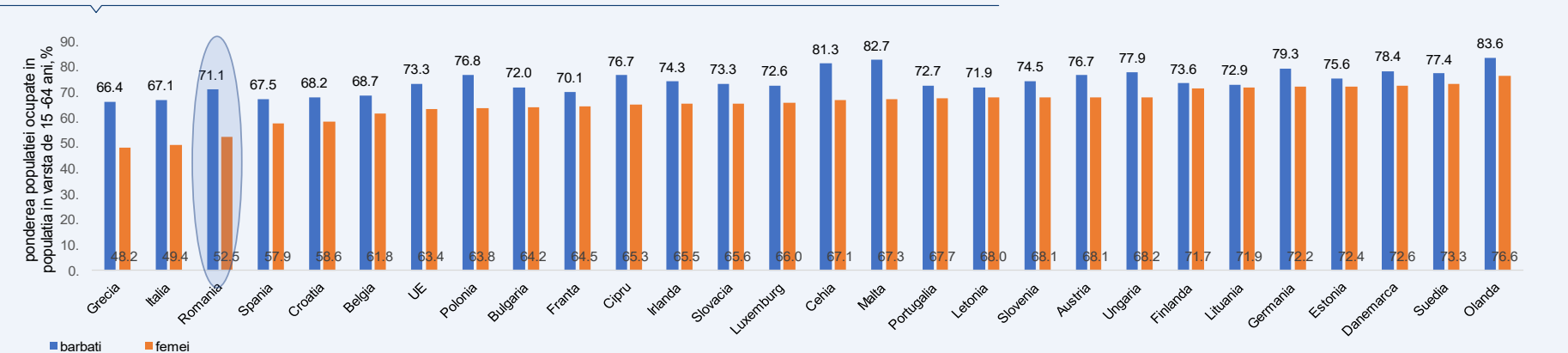

Fig 5. Rata de ocupare, 2021

Sursa: calcule proprii bazate pe Eurostat

Indicatori macroeconomici							
	2018	2019	2020	2021	2022	2023.01	date anuale
Sectorul real							
PIB, creștere reală, anuală%	4,5	4,2	-3,7	5,8	4,8		
PIB, mld lei	959,1	1063,8	1066,8	1187,4	1412,5		
PIB, mld €	206,1	224,2	220,5	241,3	286,4		
Rata șomajului BIM*, %	5,3	4,9	6,0	5,6	5,6	5,6	
Salariu mediu net lunar, €	579	653	684	720	806	864	
Balanța de plăți (m€)							
Export (bunuri+servicii), FOB	85.612	90.126	81.326	98.079	121.817	9.808	
Import (bunuri+servicii), FOB	92.591	99.324	90.837	111.778	141.587	10.822	
Deficit comercial	-6.979	-9.198	-9.511	-13.699	-19.770	-1.014	
Cont curent deficit (-)/surplus (+)	-9.495	-10.903	-10.898	-17.474	-26.571	-949	
Deficit cont curent, % PIB	-4,6	-4,9	-4,9	-7,2	-9,3		
Investiții străine directe nete	-4.944	-4.848	-2.960	-8.820	-9.618	-1.173	
Investiții străine directe nete, % PIB	-2,4	-2,2	-1,3	-3,7	-3,4		
Buget fiscal consolidat							
Venituri, mld lei	295,1	321,1	322,5	379,6	460,1	39,6	
Cheltuieli, mld lei	322,5	369,4	424,4	459,6	541,1	43,6	
Deficit (-)/Surplus(+), mld lei	-27,3	-48,3	-101,9	-80,0	-81,0	-4,0	
Deficit, %PIB	-2,8	-4,5	-9,6	-6,7	-5,7		
Sectorul bancar (m€)							
Credit neguvernamental	53.839	55.986	57.989	65.526	73.495	73.966	
Credit neguvernamental, % PIB	26,1	25,0	26,3	27,2	25,7		
Credite în valută	18,318	18,116	17,672	18,065	22,895	22,996	
Depozite	70.687	76.933	86.416	96.866	103.749	104.326	
Depozite în valută	23,437	26,364	30,068	33,925	35,435	35,572	
Datorie externă (m€)							
Datorie externă	99.841	109.783	126.751	136.585	142.721	150.235	
Administrația publică	34.948	39.657	57.712	58.816	57.657	64.847	
Banca centrală	1.199	1.217	1.162	3.366	3.404	3.389	
Soc. care acceptă depozite, fără banca centrală	9.038	7.839	7.227	7.798	10.915	10.744	
Alte sectoare	23.001	24.343	24.102	25.534	27.203	27.316	
Investiția directă: instrum. de natura datoriei	31.655	36.727	36.548	41.071	43.542	43.939	
Datorie externă pe termen mediu și lung (TML)	68.186	73.056	90.203	97.544	97.685	104.696	
Datoria externă pe termen scurt (TS)	31.451	33.260	33.266	39.041	45.036	45.539	
Serviciul datoriei TML	17.338	16.110	16.840	15.968	19.195	859	
Serviciul datoriei TS	48.825	50.029	55.530	70.002	50.599	4.557	
Rezerve internaționale							
Rezerve brute, m €	36.800	37.450	42.517	45.831	52.305	56.067	
Rezerve brute, % PIB	17,9	16,7	19,3	19,0	18,3		
Prețuri – curs de schimb							
Inflație IAPC zona euro (%) sfârșit perioadă	1,6	1,3	-0,3	5,0	9,2	8,7	
Inflație IAPC România (%), sfârșit perioadă	3,0	4,0	1,1	6,7	14,1	13,4	
Curs RON/€, sfârșit perioadă	4,6639	4,7793	4,8694	4,9481	4,9474	4,9221	
Depreciere (+)/apreciere(-) nominală, anuală,%	0,1	2,5	1,9	1,6	0,0	-0,5	
Depreciere (+)/apreciere reală (-), anuală,%	-1,3	-0,2	-0,2	-0,1	-4,9	-5,2	

Sursa: BNR, Institutul Național de Statistică, BCE

* Biroul Internațional al Muncii

Ella Kállai, PhD
Economist Șef
research@alphabank.ro

ALPHA BANK ROMÂNIA

Calea Dorobanților nr. 237B, sector 1

010566 București, România

Tel.: 08008 25742

Website: <https://www.alphabank.ro>

NOTĂ:

Acest raport, emis de Alpha Bank Romania, este oferit doar în scop informativ. Informațiile pe care le conține sunt întemeiate pe datele disponibile la o anumită dată și au fost obținute din surse considerate a fi de încredere, însă acuratețea/corectitudinea acestor informații nu poate fi verificată și/sau contestată de Alpha Bank Romania. Acest raport nu reprezintă un sfat, o recomandare, o ofertă sau o solicitare a unei oferte pentru orice fel de tranzacție. Raportul nu a fost conceput cu scopul utilizării în luarea deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării în prestarea unor servicii sau activități de investiții. Orice persoană care înțelege să folosească acest raport în luarea deciziilor de investiții, precum și în orice alt scop, își asuma în mod expres toate riscurile aferente. Raportul nu conține și nu este fundamentat pe date care ar putea fi considerate informații privilegiate conform prevederilor legale.

Alpha Bank Romania nu are nicio obligație să revizuiască acest raport sau să facă notificări în cazul în care orice informație conținută de acesta se modifică sau se constată ulterior a fi inexactă. Nicio garanție, expresă sau implicită, nu este oferită cu privire la acuratețea, completitudinea sau corectitudinea informațiilor și opiniilor conținute de acest raport sau adecvarea acestora pentru o anumită utilizare și nicio responsabilitate sau răspundere nu este acceptată de Alpha Bank România pentru orice daune directe sau indirecte care ar putea rezulta din utilizarea acestui raport sau a informațiilor pe care le conține, integral sau parțial. Orice reproducere sau republicare a acestui raport sau a unei părți a acestuia trebuie să menționeze Alpha Bank România ca sursă.